

Congrés: «Noves perspectives en història social i cultural: metodologies en història contemporània»

Els propvenients dies **24 i 25 d'octubre de 2024** se celebrarà a la Facultat de Lletres de la **Universitat de Girona** el Congrés: «Noves perspectives en història social i cultural: metodològiques en història contemporània». Fem una crida de comunicacions a la nova fornada d'historiadores i d'historiadors, especialment, als qui estiguin al començament de les seves carreres acadèmiques (a saber: en l'època doctoral o en els primers anys de l'etapa postdoctoral). Invitem a trametre propostes que reflexionin sobre les potencialitats i les limitacions de les diverses eines metodològiques emprades, com a producte dels resultats de la recerca.

La història contemporània ha viscut canvis profunds en el seu si de la dècada de 1980 ençà, de resultes de la crisi dels grans paradigmes, la fragmentació de la història i la tirallonga de *girs* historiogràfics proclamats. Les metodologies implementades, les fonts d'estudi, els objectes d'anàlisi i les perspectives adoptades han demostrat els signes d'un viratge. En els treballs d'història social i cultural, així com d'història sociocultural, els referents intel·lectuals són de diversa naturalesa. Com albirà Benedetto Croce, el present i les seves problemàtiques, han perfilat els objectes d'estudi, capgirant nous interrogants a propòsit de la marginalitat, la violència, el colonialisme, les migracions, el consum i un complex univers emocional. Així, doncs, s'han esbrinat interconnexions i reconfiguracions conceptuals del gènere, la classe social, la *raça*, els espais urbans, la religiositat i la nació, tot aplicant una mirada atenta als eixos globals i les realitats locals.

La narració dels fets s'ha ocupat també dels fenòmens d'articulació de discursos, amb projeccions diverses a la vida pública, que fan intel·ligible les reivindicacions i els silencis del teixit social. La instrumentalització de fites i d'individus ha obeït al propòsit d'historiar i *fer* història, amb aplicacions en programes propagandístics i educatius. No hi ha una forma unívoca d'evocar el passat, igual que tampoc d'escriure'l, segons l'art de la hermenèutica. Així i tot, i a tall d'exemple, la *nova* història cultural de la política ha ofert investigacions estimulants sobre qüestions com les representacions, dels símbols i de les

pràctiques dels subjectes. En un exercici retrospectiu, ens qüestionem per les superposicions conceptuals que han deixat la «història de la vida quotidiana» de factoria alemanya, la «història des de baix» anglosaxona, la «microhistòria» italiana i la «història de les representacions» francesa, com a virtuals herències en les nostres recerques. Ha retornat el subjecte, els esdeveniments, els aspectes singulars i la narració?

Alguns dels eixos de reflexió seran els següents, amb el benentès que no se n'exclouen d'altres que siguin coherents amb la temàtica global del congrés:

- **Objectes d'estudi:** quins focus d'anàlisi interessin a les noves generacions d'investigadores i d'investigadors?, quins resultats han donat els treballs sobre identitats nacionals, masculinitats i feminitats, alteritat, sexualitat, memòria col·lectiva, mobilització popular, cultures polítiques, violències, sants culturals, cultura material, patrimoni, mobilitat social i sociabilitat?, les identitats col·lectives es construeixen, s'inventen, es formen o es fabriquen?
- **Subjectes:** quins subjectes són privilegiats en la narrativa historiogràfica?, com s'articula la identitat col·lectiva i la individual?, de quina manera es construeix la «memòria col·lectiva»?, a què s'al·ludeix quan es parla sobre el *poble* o la *massa*?, fer exercicis prosopogràfics serveix per superar les problemàtiques lligades a les biografies?, s'escriuen biografies que no siguin d'integrants de les elits?
- **Escala:** els nous escrits sobre municipis i comarques estan renovant la història local?, es pot vitalitzar la història local des de la història social i cultural?, la història ha de tenir escala o superposició?, la història transnacional és una mena de *nova versió* de la història comparada?, la història global ha esdevingut un producte eurocèntric i elitista?
- **Fonts:** quines problemàtiques s'associen al treball amb les fonts documentals?, com es projecta la identitat en aquestes fonts?, la consulta digital altera el treball amb les fonts?, quines fuites i potencialitats pot tenir?, quines són les fonts emprades per estudiar una temàtica *des de baix*?, per què hi ha un predomini de l'ús de l'hemerografia en la història sociocultural contemporaneïsta?, les fonts hemerogràfiques parlen sobre individus concrets o sobre col·lectius?, com treballar i analitzar les dades de la recerca?, quins són els instruments a emprar?
- **Reptes:** de quina manera es poden estudiar els *nous* mitjans de comunicació social i les xarxes socials?, quin ha de ser el paper de les historiadores i dels historiadors

en història social i cultural en el món actual?, quins espais de relació i de comunicació hi ha o s'han de crear?, com conjuminar el rigor i les voluntats de transferència?

Amb tot plegat, busquem iniciar un fructífer i imprescindible debat metodològic per tal d'avaluar la situació i plantejar, replantejar, examinar i reexaminar l'estat d'aquesta qüestió. Cal trametre al comitè organitzador el títol, el **resum (d'unes 200 paraules)** i un **breu *curriculum vitae* (d'unes 200 paraules)** abans del **31 de juliol** al següent correu electrònic: congrshistoriasocialicultural@gmail.com.

Comitè organitzador

Lluís Coromina Verdaguer (Universitat de Girona)

Núria Miquel Magrinyà (Universitat de Barcelona)

Blanca Cerdá Aznar (Universitat de València)

Comitè científic

Joaquim Maria Puigvert i Solà (Universitat de Girona)

María Cruz Romeo Mateo (Universitat de València)

Stéphane Michonneau (Université Paris-Est Créteil)

Gemma Domènech i Casadevall (Universitat de Girona)

Jordi Roca Vernet (Universitat de Barcelona)

Isabel Burdiel Bueno (Universitat de València)

Maximiliano Fuentes Codera (Universitat de Girona)

Teresa-Montserrat Sala Garcia (Universitat de Barcelona)

Anaclet Pons Pons (Universitat de València)

Gemma Torres Delgado (Universitat de Barcelona)

Josep Lluís Barona Vilar (Universitat de València)

Maitane Ostolaza Esnal (Université de Perpignan Via Domitia)

Carles Santacana i Torres (Universitat de Barcelona)

Isabelle Renaudet (Université d'Aix-Marseille)

Javier Fernández Galeano (Universitat de València)